

Teoretyczne wyjaśnienia picia kontrolowanego

Theoretical explanations for controlled drinking

Harold Rosenberg

Psychology Department, Bowling Green State University, Bowling Green, OH, USA

Z badań prowadzonych na świecie wynika, że niektóre osoby uzależnione od alkoholu lub pijące w sposób szkodliwy są w stanie ograniczyć lub kontrolować swoje picie, chociaż często ta umiarkowana konsumpcja bywa przeplatana okresami zarówno abstynencji, jak i picia problemowego (1, 2). Z badań ewaluacyjnych nad rezultatami leczenia wynika, że w zdobyciu umiejętności kontrolowanego picia mogą pomóc takie interwencje terapeutyczne, jak behawioralny trening samokontroli (3, 4) czy też terapia ekspozycji na sygnał (5, 6). Jak wskazują badania na próbach osób nieleczonych, picie kontrolowane jest często spotykanym wzorem konsumpcji w przypadku osób, które przezwyciężyły problemy alkoholowe samodzielnie, bez udziału profesjonalistów (7). Predyktorami powrotu do umiarkowanego picia są takie cechy osób pijących problemowo, jak mniejsze zaangażowanie uzależnienia, dobre funkcjonowanie psychospołeczne oraz przekonanie o możliwości kontrolowania własnej konsumpcji alkoholu i decyzja o podjęciu takiej próby (8, 9, 10). Ciągłe jednak zjawisko picia kontrolowanego wzbudza wiele kontrowersji, przede wszystkim ze względu na sprzeczność z amerykańskim modelem uzależnienia jako choroby, rozpowszechnionym w drugiej połowie XX wieku. Model ten zakłada, że osoba uzależniona nie jest w stanie uzyskać realnej kontroli nad własnym piciem, ponieważ wszyscy alkoholicy mają wrodzone lub nabyte deficyty mózgu. Pomimo pewnego uroku, ten „mit o jednorodności alkoholizmu” stoi w sprzeczności z dowodami empirycznymi wskazującymi na istnienie różnorodnej etiologii problemowego picia i syndromu jego przejawów

Tłumaczenie z języka angielskiego Justyna Klingemann

Tłumaczenie rozdziału, autorstwa H. Rosenberga: Theoretical explanations for controlled drinking, z raportu pt. *Kontrolliertes Trinken als Behandlungsziel – Bestandesaufnahme des aktuellen Wissens* (Bern, Dezerber 2004, No F03-90, 51–60). Raport został przygotowany na zlecenie Federalnego Urzędu ds Zdrowia (Bundesamts für Gesundheit) w Szwajcarii, we współpracy z Federalną Komisją ds Problemów Alkoholowych (Eidgenössischen Kommission für Alkoholfragen). Autorzy raportu: H. Klingemann, R. Room, H. Rosenberg, S. Schatzmann, L. Sobell i M. Sobell.